

Paspoort- en mvv-vereiste Irak

**Tussentijds Bericht
Vreemdelingencirculaire (TBV
2003/12)**

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de Bevelhebber van de Koninklijke
Marechaussee

i.a.a.:

– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie

Uitvoeringsbeleid

Datum: 29 april 2003

Ons kenmerk: HKUIT03-1963 (AUB)

Code: TBV 2003/12

*Juridische achtergrond: Artikel 17 Vw
2000, artikel 3.71 Vb 2000 en B1/1.2
en 2.2.2 Vc 2000*

*Geldigheidsduur: 20 maart 2003 tot en
met 19 september 2003*

*Onderwerp: Paspoort- en mvv-vereiste
Irak*

Achtergrond

1. Inleiding

Dit TBV regelt de tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier in Nederland hebben ingediend. Deze tijdelijke vrijstelling houdt verband met de huidige situatie in Irak. Daarnaast bestaat er in de praktijk onduidelijkheid over het paspoortvereiste voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit. Dit TBV beoogt tevens deze onduidelijkheid weg te nemen.

Mvv-vereiste

2. Mvv-vereiste

Een vreemdeling die zich naar Nederland wil begeven voor een verblijf van langer dan drie maanden, moet in beginsel in het bezit zijn van een geldig document voor grensoverschrijding voorzien van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf (mvv). Deze mvv heeft de vreemdeling aangevraagd en is hem verstrekt

door de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in zijn land van herkomst of zijn land van bestendig verblijf. Een land van bestendig verblijf is een land waar de vreemdeling gerechtigd is om langer dan drie maanden te verblijven op grond van een verblijfstitel. Indien in zijn land van herkomst of bestendig verblijf geen Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging aanwezig is, kan de mvv worden verstrekt door de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging die het dichtst in de buurt van zijn land van herkomst of bestendig verblijf gevestigd is.

De aanvraag om afgifte van een mvv wordt getoetst aan de voorwaarden die worden gesteld met het oog op het verlenen van een verblijfsvergunning in Nederland. De verplichting om voor de komst naar Nederland een mvv aan te vragen, stelt de overheid in staat te onderzoeken of de vreemdeling aan alle voor toelating gestelde vereisten voldoet, zonder daarbij door diens aanwezigheid hier te lande voor een voldongen feit te worden geplaagd. Een mvv kan niet worden verleend om de binnenkomst in Nederland achteraf te legaliseren.

Op grond van artikel 17 Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) en artikel 3.71, lid 2, Vreemdelingenbesluit 2000 (Vb 2000) zijn bepaalde groepen vreemdelingen vrijgesteld van het mvv-vereiste. Zo is de vreemdeling die in het bezit is van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd, vrijgesteld van het mvv-vereiste op grond van artikel 17, lid 1, onder e, Vw 2000.

Daarnaast kan op grond van artikel 3.71, lid 4, Vb 2000 in bijzondere individuele gevallen, indien afwijzing van de aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier vanwege het ontbreken van een geldige mvv zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard, vrijstelling worden verleend van het mvv-vereiste. Blijkens de Nota van Toelichting bij artikel 3.71 Vb 2000 kan deze hardheidsclausule ook worden toegepast op bijzondere groepen.

3. Huidige situatie in Irak

In het licht van de militaire interventie, welke op 20 maart 2003 is gestart, en de situatie aldaar, als ook de daarmee samenhangende zeer beperkte terugreis mogelijkheden vanuit Nederland naar Irak en/of omliggende landen voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit, om aldaar een mvv op te halen, is besloten tot een tijdelijke ontheffing van het mvv-vereiste.

Deze vrijstelling is mede ingegeven door het feit dat Iraakse vreemdelingen in Nederland afkomstig uit Centraal-Irak in aanmerking komen voor een asiilvergunning op grond van het categoriaal beschermingsbeleid en eenmaal in het bezit daarvan toch zijn vrijgesteld van het mvv-vereiste. Hierdoor wordt voorkomen dat Iraakse vreemdelingen die een reguliere verblijfsvergunning wensen, in Nederland nodeloos (asiel)procedures gaan doorlopen.

Voor vreemdelingen afkomstig uit Noord-Irak geldt geen categoriaal beschermingsbeleid, waardoor zij geen aanspraak maken op bovengenoemde asiilvergunning en daarmee ook geen aanspraak kunnen maken op de vrijstelling van het mvv-vereiste ex artikel 17, lid 1, onder e, Vw 2000. Gelet evenwel op de huidige situatie in Irak wordt gelijkstelling voor wat betreft de tijdelijke ontheffing van het mvv-vereiste, voor vreemdelingen afkomstig uit Irak en thans verblijvend in Nederland, opportuun geacht.

Vrijstelling

4. Vrijstelling mvv-vereiste

De tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste op grond van artikel 3.71, lid 4, Vb 2000 geldt uitsluitend voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich in Nederland bevinden. Deze vrijstelling van het mvv-vereiste laat onverlet dat onverkort aan de overige voorwaarden voor de verblijfsvergunning regulier zal moeten worden voldaan.

De tijdelijke vrijstelling geldt vanaf

20 maart 2003 en zal gelet op de ontwikkelingen vooralsnog voor zes maanden gelden, waarna opnieuw zal worden bezien of tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste nog steeds noodzakelijk is.

4.1 Voorwaarden vrijstelling mvv-vereiste

De tijdelijke vrijstelling van het mvv-vereiste geldt voor elke vreemdeling die voldoet aan onderstaande cumulatieve voorwaarden:

- betrokkene heeft de Iraakse nationaliteit;
- betrokkene verblijft gedurende de periode dat deze tijdelijke regeling van kracht is in Nederland;
- betrokkene heeft geen bestendig verblijf in een ander land, en
- betrokkene heeft een aanvraag ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier.

Lopende zaken

4.2 Openstaande aanvragen in eerste aanleg of bezwaar

Dit beleid is van toepassing op aanvragen die hier te lande worden ingediend tijdens de periode van de geldigheidsduur van dit TBV als ook reeds hier te lande ingediende aanvragen in eerste aanleg of bezwaar.

4.3 Zaken in beroep en uitgedroefden

Wanneer de beschikking op bezwaar is genomen vóór 20 maart 2003, kan de vreemdeling, gelet op het feit dat in beroep ex tunc wordt getoetst, een nieuwe aanvraag indienen. Indien de vreemdeling is uitgedroefd en hij in de periode waarin dit tijdelijke beleid van kracht is een nieuwe aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier indient, zal hij op grond van dit nieuwe beleid worden ontheven van het mvv-vereiste. Aan een nieuwe aanvraag zijn leges verbonden.

Paspoortvereiste

5. Paspoortvereiste

Ook voor vreemdelingen van Iraakse nationaliteit geldt in gevolge artikel 16, lid 1, onder b, Vw 2000 in principe onverminderd het paspoortvereiste. Ingevolge de artikelen 3.19, 3.23, lid 3, sub b en 3.72, lid 2, Vb 2000 wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier

echter niet op grond van het paspoortvereiste afgewezen, indien de vreemdeling heeft aangetoond dat hij vanwege de regering van het land waarvan hij onderdaan is, niet of niet meer in het bezit gesteld kan worden van een geldig document voor grensoverschrijding.

Hieronder worden verschillende categorieën Iraakse vreemdelingen aangeduid, waarbij per categorie wordt aangegeven of moet worden gesteld dat de betreffende vreemdelingen vanwege de regering van het land waarvan zij onderdaan zijn, niet of niet meer in het bezit gesteld kunnen worden van een geldig document voor grensoverschrijding.

5.1 Verblijf in Nederland met documenten

Voor vreemdelingen van Iraakse nationaliteit die al in Nederland zijn en in het bezit zijn van een mvv, geldt dat zij ofwel in het bezit zijn van een geldig Iraaks paspoort of een door de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland afgegeven laissez passer. Als betrokkene op een laissez passer is ingereisd, is dus al vastgesteld dat betrokkene heeft aangetoond dat deze niet of niet meer vanwege de Iraakse regering in het bezit kan worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding. In dat geval wordt betrokkene derhalve ontheven van het paspoortvereiste.

Vreemdelingen van Iraakse nationaliteit die zich al in Nederland bevinden en met een mvv en een geldig Iraaks paspoort zijn ingereisd, maar waarvan inmiddels de geldigheid van het paspoort is verlopen, kunnen vanwege het ontstane machtsvacuüm in Irak worden ontheven van het paspoortvereiste.

Indien deze situatie in Irak zich wijzigt en het derhalve weer mogelijk is om een Iraaks paspoort te vernieuwen dan wel te verlengen, hebben de vreemdelingen van Iraakse nationaliteit de verplichting om hun paspoort te vernieuwen dan wel te verlengen. Immers, ook bij de verlenging van de verblijfsvergunning dient de vreemdeling in het bezit te zijn van een geldig document voor grensoverschrijding.

5.2 Verblijf in Nederland zonder documenten

Vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich in Nederland bevin-

den zonder mvv, zonder Iraaks document voor grensoverschrijding en ook zonder laissez passer, afgegeven door een Nederlandse vertegenwoordiging, worden zolang er geen erkend centraal gezag in Irak is én de Iraakse ambassade te Den Haag gesloten is, vrijgesteld van het paspoortvereiste. Het is voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit immers niet mogelijk om hier te lande in het bezit te worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding vanwege het ontbreken van een erkend centraal gezag.

Indien de situatie in Irak zich wijzigt en er wel een erkend centraal gezag is én de Iraakse ambassade te Den Haag weer open is, kunnen vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit zich tot hen wenden voor het verkrijgen van een paspoort. De Iraakse ambassade verleent dan namelijk consulaire bijstand. Hiertoe behoort de afgifte en verlenging van een nationaal Iraaks paspoort. Op vertoon van een Iraaks identiteitsdocument en een Iraaks nationaliteitsdocument (over deze documenten dient namelijk iedere vreemdeling van Iraakse nationaliteit op grond van de Iraakse wetgeving te beschikken) moet de ambassade in principe tot afgifte overgaan.

Onder de huidige omstandigheden is uiteraard terugkeer naar Irak, om aldaar afgifte van een geldig document voor grensoverschrijding te bewerkstelligen, niet aan de orde. Voor deze zaken geldt het algemene beleid, zoals is geformuleerd in B1/2.2.2 Vc 2000.

Toevoeging B1/2.2.2 Vc 2000

Het feit dat er momenteel geen erkend centraal gezag in Irak is en er derhalve ook geen Iraakse vertegenwoordiging in Nederland aanwezig is, ontheft de vreemdeling met de Iraakse nationaliteit niet van de verplichting om zijn identiteit en nationaliteit door middel van documenten aan te tonen.

Op het moment dat er weer een erkend centraal gezag in Irak is en er weer een Iraakse vertegenwoordiging in Nederlands is, dient de vreemdeling met de Iraakse nationaliteit die niet over een van beide of beide genoemde Iraakse documenten beschikt, een schriftelijke verklaring van de Iraakse vertegenwoordiging

over te leggen waaruit blijkt dat hij niet in het bezit gesteld kan worden van een Iraaks nationaal paspoort omdat hij niet in het bezit is van de Iraakse documenten die noodzakelijk zijn voor afgifte van het Iraakse paspoort. In dit geval dient de vreemdeling wel aanvullende gegevens of bescheiden omtrent zijn identiteit en nationaliteit over te leggen. De vreemdeling met de Iraakse nationaliteit wordt daarmee derhalve niet ontheven van de verplichting zijn identiteit en nationaliteit door middel van documenten aan te tonen. Voorts worden identificerende vragen gesteld.

Daarnaast vindt in daarvoor in aanmerking komende gevallen DNA-onderzoek plaats om een gestelde afstammingsrelatie vast te stellen, een en ander overeenkomstig B2/12.5 Vc 2000 (bewijsnood) en B2/12.6 Vc 2000 (toepassing DNA-onderzoek). Tevens wordt als voorwaarde gesteld dat door betrokkene een verklaring wordt ondertekend in de eigen taal en het Nederlands, waarin deze verklaart dat hij of zij de gestelde identiteit en nationaliteit bezit. Deze verklaring dient te zijn voorzien van een pasfoto. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de tekst die als bijlage bij dit TBV is gevoegd. Deze voorwaarden worden gesteld om een succesvolle intrekking van de verleende verblijfsvergunning wegens onjuiste gegevens te bevorderen (fraudebestrijding), in die gevallen waarin later mocht blijken dat betrokkene niet de door hem of haar gestelde identiteit of nationaliteit bezit.

5.3 Verblijf in aangrenzend land
Vreemdelingen van Iraakse nationaliteit die zich bevonden of bevinden bij een Nederlandse vertegenwoordiging in een land grenzend aan Irak, maar die niet over een geldig document voor grensoverschrijding beschikken, kunnen in aanmerking komen voor verstrekking van een laissez passer, mits zij wel op andere wijze genoegzaam hun identiteit en nationaliteit hebben aangetoond, onder andere door middel van een Iraaks identiteitsdocument en een Iraaks nationaliteitsdocument. Daarbij geldt bij het ontbreken van deze documenten tevens het bovenvermelde ten aanzien van het stellen van identificerende vragen, het verrichten van DNA-onderzoek en het ondertekenen van

een bewustzijnverklaring. Overigens dient een laissez passer alleen te worden afgegeven als de vreemdeling in het bezit zal worden gesteld van een visum of mvv.

5.4 Verblijf in Irak

Hetgeen hierboven vermeld staat ten aanzien van vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich bevinden in een land grenzend aan Irak, geldt eveneens voor vreemdelingen met de Iraakse nationaliteit die zich nog in Irak bevinden: zij zullen zich naar een aangrenzend land moeten begeven.

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 20 maart 2003.

Gelet op het tijdelijke karakter van dit TBV zullen bovenstaande wijzigingen niet in een aanvulling op de Vreemdelingen-circulaire 2000 worden verwerkt.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens de Minister,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
G. Versluis, wvd.*

Bijlage bij TBV 2003/12

Nationaliteits- en identiteitsverklaring

Ondergetekende verklaart te zijn:
<pasfoto van ondergetekende>

<namen>
<geboortedatum en -plaats>
<geboorteland>
<geslacht>

zoon/dochter van

<namen van vader> en <namen van moeder>

en verklaart de Iraakse nationaliteit te bezitten.

Ondergetekende verklaart tevens zich ervan bewust te zijn dat de machtiging tot voorlopig verblijf of verblijfsvergunning, die op basis van deze

identiteit en nationaliteit wordt verleend, kan en zal worden ingetrokken, indien blijkt dat deze gegevens niet juist zijn.

Ondergetekende verklaart dat deze verklaring in een voor hem of haar begrijpelijke taal is opgesteld en dat ondergetekende de inhoud en strekking van deze verklaring door ondertekening heeft begrepen.

Ondertekening: <handtekening>

<plaats en datum van ondertekening>